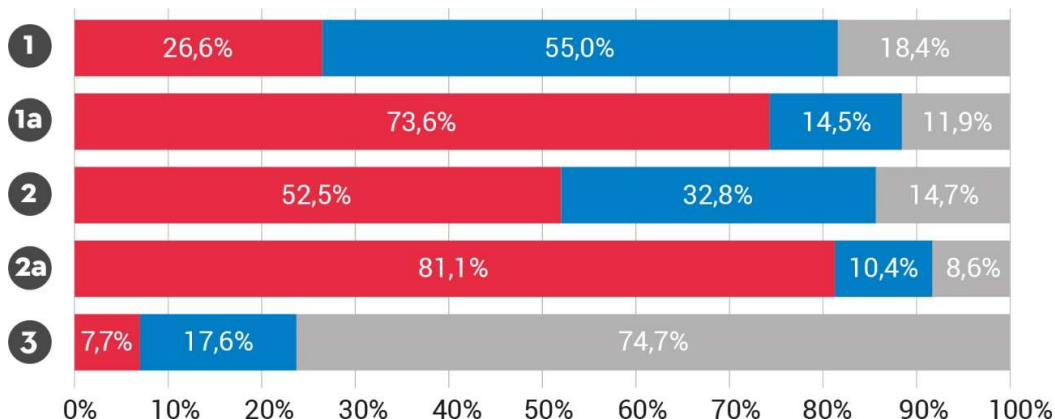

NOvA-enquête echtscheidingsadvocaten in de gefinancierde rechtsbijstand

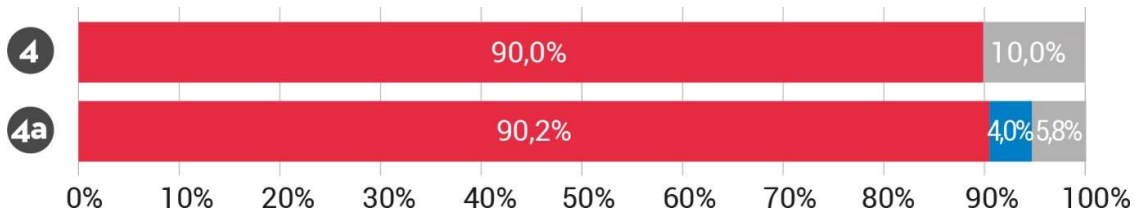
Totaal aantal respondenten: 1224 (december 2020)

1. Van de echtscheidingsadvocaten nu werkzaam in het stelsel (76% van de respondenten) geeft 81,6% aan soms of zelfs altijd een op voorhand complex lijkende zaak te weigeren.
 - 1a. Bijna driekwart van deze advocaten geeft aan dat de beperkte vergoeding een zeer grote rol speelt bij die overweging. Bij slechts 11,9% speelt de vergoeding geen rol bij de weigering.
2. In totaal denkt ongeveer 85% van deze respondenten aan stoppen met het verlenen van gefinancierde rechtsbijstand in echtscheidingszaken.
 - 2a. Van deze groep heeft vervolgens maar liefst 91,5% aangegeven dat de beperkte financiering daarbij een rol speelt.
3. Ongeveer een kwart van deze groep geeft tot slot aan na te denken over het helemaal beëindigen van de praktijk.
 4. Bij ongeveer 95% van de advocaten die in december 2020 aangaven op dit moment geen echtscheidingszaken behandelen op basis van een toevoeging maar die dat daarvoor wel hebben gedaan, speelt de lage vergoeding een (grote) rol bij de afweging om geen toevoegingszaken meer te doen.
 - 4a. In totaal heeft bij ongeveer 94% van deze advocaten de lage vergoeding een rol gespeeld bij het stoppen met echtscheidingen op basis van toevoeging.

1. Weigert u echtscheidingszaken die op voorhand complex lijken?	1a. Indien ja, welke rol speelt het feit dat er een beperkte vergoeding per zaak betaald wordt?
Ja, altijd (26,6%)	Een zeer grote rol (73,6%)
Soms (55,0%)	Een beperkte rol (14,5%)
Nee, nooit (18,4%)	Geen rol (11,9%)
2. Overweegt u in echtscheidingen geen rechtsbijstand op basis van een toevoeging meer te willen verlenen?	2a. Welke rol speelt het feit dat voor echtscheidingszaken een beperkte vergoeding per zaak betaald wordt daarbij?
Ja (52,5%)	Een zeer grote rol (81,1%)
Misschien (32,8%)	Een beperkte rol (10,4%)
Nee (14,7%)	Geen rol (8,6%)
3. Hebt u plannen uw praktijk te beëindigen?	
Ja (7,7%)	
Misschien (17,6%)	
Nee (74,7%)	

4. Heeft u in het verleden wel echtscheidingszaken behandelt op basis van een toevoeging?		4a. Welke rol speelt het feit dat voor echtscheidingszaken een beperkte vergoeding per zaak betaald wordt bij het stoppen?	
Ja (90,0%)		Een zeer grote rol (90,2%)	
Nee (10%)		Een beperkte rol (4,0%)	
		Geen rol (5,8%)	

Hieronder volgt nog een selectie opmerkingen uit het open invulveld:

“Ik heb tot 2 maanden geleden nog echtscheidingen op basis van een toevoeging opgepakt, maar doe dit niet meer vanwege het feit dat er geen balans is tussen de bestede uren en de vergoeding. Voor het uiteindelijke uurtarief komt een stratenmaker (mooi beroep) zijn bed niet uit en bij mij moeten de kosten er nog af...”

“Echtscheidingszaken zijn in toenemende mate complex. Het is echt liefdewerk oud papier om echtscheidingen op toevoegingsbasis te doen. (...) Dit terwijl een goed begeleide echtscheiding veel problemen in de toekomst kan voorkomen. Advocaten zijn zeer deskundig op dit gebied.”

“Complexe echtscheidingen zijn niet te behandelen op basis van de huidige vergoeding. Omgerekend werk je veelal voor minder dan het minimumloon per uur.”

“Mijn familierechtpraktijk kan draaien door betalende zaken. Op de toevoegingszaken leg ik toe. (...) Het is een hele slechte ontwikkeling dat mensen hierdoor verstoken blijven van deskundige bijstand.”

“Ik ben uit overtuiging dit vak gaan doen en ik hoef er niet rijk van te worden. Maar dit is een belachelijke situatie. Ik zou dit niet kunnen doen als mijn partner geen goede baan had, dat vind ik op langere termijn niet houdbaar.”

“Het klopt dat mensen aangeven op meerdere rechtsgebieden geen advocaat meer te kunnen vinden op basis van gefinancierde rechtsbijstand. Een hele treurige ontwikkeling.”

“Werkzaam in de sociale rechtshulp loop ik steeds vaker aan tegen de grenzen van wat haalbaar en verantwoordelijk is.”

“In elk geval zal ik vanaf 2021 helemaal geen echtscheidingen op toevoeging meer behandelen. (...) Mijn kantoorkosten/secretariaat/opleidingsverplichtingen etc. zijn niet meer te dekken met de zeer geringe vergoeding.”

“(...) Ik krijg met grote regelmaat aanvragen voor rechtsbijstand in een familiezaak op basis van een toevoeging. Het is soms schrijnend hoe vaak en hoe lang mensen moeten zoeken. Soms laten mensen het erbij zitten, (...), vader krijgt dan zijn kinderen simpelweg niet meer te zien. (...) Opvolging van advocaten in een toevoegzaak is helemaal ondoenlijk. Ik kan geen personeel (advocaten) aantrekken die een toevoegpraktijk gaan doen. Dit kan simpelweg niet uit.”

“Gisteren belde iemand, zij had inmiddels 16 kantoren, die toevoegingszaken doen, gebeld. Zij is een voorbeeld zoals we er zo vele hebben.”

“Tot 2016 90% toevoegingszaken. Is bedrijfseconomisch niet meer lonend en nu afgebouwd tot ca. 10%. (...) Werken met toevoeging is profiteren van goodwill van een advocaat en neigt naar uitbuiting.”

“Meer vergoeding zou zeer welkom zijn. Nu verdien ik als sociaal advocaat met voornamelijk familiezaken met 23 jaar ervaring ongeveer € 35.000, -- per jaar. Met mij vele anderen. Dat is minder dan een senior maatschappelijk werker ad € 39.000, -- per jaar. Dit is volkomen scheef. Ik heb daarbij ook nog eens geen pensioen, loop ondernemersrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico, ben onderworpen aan zeer streng en duur tuchtrecht en allerlei opleidingsverplichtingen.”